

รายงานสรุปผลการฝึกอบรมผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning)

เลขที่ 1049 ฝรพ.
วันที่ 20 พ.ค. 2563 1A.2b

ที่ ฝรพ01/ 65 ..... ลงวันที่ 20 พฤษภาคม 2563 .....

เรียน ผอ.ฝทบ. ผ่าน ผอ.ฝรพ. ทน.ขอ.รพ. .... (ตามสายบังคับบัญชาจนถึง ผอ.ฝ่าย/สำนัก)
20พค 63 20ค 20พค 63

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป (สำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม)

1. ข้าพเจ้า ..... นางสาวอภา สอดตระกูล .....
ตำแหน่ง ..... พนักงานบริหารงานทั่วไป 7 ..... สังกัด (แผนก/กอง/ฝ่าย) ..... ขอ.รพ./ ฝรพ. ....
ได้เข้ารับการฝึกอบรมผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) หลักสูตร ..M31: การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ
สอดคล้องกับสมรรถนะ (MC/FC/TC) ..TCขอ02 ทักษะการประสานงานในงานข้อมูลและบริหารงานเอกสาร
ตั้งแนบหรือลักษณะงาน หรืองานรับผิดชอบ .....
จัดโดย สำนักงานคณะกรรมการพลเรือน (ก.พ.) ระหว่างวันที่ 12-14 พฤษภาคม 2563

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรม/สัมมนา
- 2.1 หลักสูตรที่ฝึกอบรม/สัมมนาครั้งนี้ช่วงเพิ่มพูนความรู้ของท่านเพียงใด
- มาก   ปานกลาง   น้อย
- 2.2 ท่านคิดว่าการฝึกอบรม/สัมมนาครั้งนี้มีประโยชน์กับตัวท่านและองค์กรเพียงใด
- มาก   ปานกลาง   น้อย

- ระบุเหตุผล (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- เนื้อหาเกี่ยวข้องโดยตรงและสามารถนำไปใช้กับการปฏิบัติงานได้อย่างดี
- เนื้อหาไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน
- เป็นความรู้เสริม และมีประโยชน์ในการปฏิบัติงาน
- วิทยากรมีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ ในการบรรยายเป็นอย่างดี
- เนื้อหาการอบรมไม่ตรงกับหัวข้อการบรรยาย
- อื่น ๆ .....

3. ความรู้ที่ได้รับจากการเข้ารับการฝึกอบรม สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานอย่างไร
.....สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอบรมมาพัฒนาทักษะในการติดต่อประสานงานทั้งภายในองค์กร
และบุคคล/หน่วยงานภายนอก ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น.....
.....
.....

4. ข้อเสนอแนะในการส่งพนักงานเข้ารับการฝึกอบรม/สัมมนาตามหลักสูตรนี้ในครั้งต่อไป
.....
.....
.....
.....

5. ความพึงพอใจต่อการดำเนินการของฝ่ายทรัพยากรบุคคล

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

6. เอกสารแนบ

ใบวุฒิบัตร (Certificate)
 อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ลงชื่อ..... ..... ผู้เข้าอบรม

(นางสาวอาภา สอดตระกูล)

ตำแหน่ง..... พบท.7..... โทร. 1315.....

วันที่ 20 พ.ค. 63.....

ส่วนที่ 2 รายงานสรุปการฝึกอบรมผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning)

หลักสูตร M31: การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

สรุปรายละเอียดเนื้อหาของหลักสูตร

(ไม่เขียนเฉพาะหัวข้อ ควรมีการบรรยายสรุป)

การติดต่อสื่อสารเป็นทักษะที่มีความสำคัญในการปฏิบัติงานตามแนวการบริหารราชการยุคใหม่เพราะเป็นเสมือนตัวเชื่อมต่อให้การทำงานระหว่างบุคคลและหน่วยงานดำเนินไปได้อย่างเหมาะสมและลงตัวรวมทั้งยังเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยสร้างขวัญกำลังใจให้กับสมาชิกในทีมงานได้อย่างดี

ความหมายและความสำคัญในการสื่อสาร

การสื่อสาร (Communication) คือกระบวนการส่งผ่านข้อมูล ความรู้ ความคิด ความรู้สึก หรือเรื่องอื่นๆ โดยเป็นสิ่งที่ต้องกระทำร่วมกัน คือมีผู้ให้ และผู้รับ เป็นได้ทั้งการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยน เป็นได้ทั้งการใช้ภาษาพูด การเขียน การแสดงออกทางพฤติกรรม หรือใช้สัญลักษณ์ หรือรูปแบบอื่นๆ ที่สามารถสร้างความเข้าใจร่วมกันได้

วัตถุประสงค์ของการสื่อสาร

1. แจ้งให้ทราบ (To Inform)
2. เพื่อให้ความรู้หรือให้การศึกษา (To Educate)
3. เพื่อสร้างความพึงพอใจหรือเพื่อความบันเทิง (To Entertain)
4. เพื่อชักจูงหรือโน้มน้าวใจ (To Persuade)

กระบวนการสื่อสารมีองค์ประกอบดังนี้

S – Sender คือผู้ทำการส่งสาร

M – Message คือตัวสาร/สาระ ที่ต้องการส่ง แบ่งออกเป็น 1. รหัสของสาร (วจน, อวจน) 2. เนื้อหา/แก่นของสาร (ข้อเท็จจริง, ข้อคิดเห็น/ความรู้สึก) 3. การจัดการสาร หรือการนำเรียบเรียงอย่างเป็นระบบ

C – Channel คือ ช่องทางในการส่งสาร ทำหน้าที่เป็นตัวกลางนำสิ่งที่ถูกถ่ายทอดเข้าสู่การรับรู้ของมนุษย์ โดยผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 (รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส)

R – Receiver คือผู้รับสาร

รูปแบบของการสื่อสาร สามารถจำแนกได้ดังนี้

- จำแนกตามรูปแบบ

1. การสื่อสารแบบทางเดียว (One-way Communication) มักเป็นรูปแบบการสื่อสารผ่านสื่อสาธารณะ ซึ่งผู้รับสารไม่สามารถโต้ตอบการผู้ส่งสารได้ในสื่อและเวลาเดียวกัน

2. การสื่อสารแบบ 2 ทาง (Two-way Communication) เป็นการสื่อสารที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารสามารถโต้ตอบกันได้สื่อกลางเดียวกัน

- จำแนกตามทิศทางของข้อมูล

1. การสื่อสารแบบบนลงล่าง (Downward Communication) มักเป็นรูปแบบของการสั่งงาน หรือ การแจ้งเป้าหมาย จากผู้บังคับบัญชา
2. การสื่อสารแบบล่างขึ้นบน (Upward Communication) เป็นการสื่อสารจากผู้ใต้บังคับบัญชาไป ถึงผู้บังคับบัญชา เช่นการรายงานผลการปฏิบัติงาน หรือการขอคำแนะนำ
3. การสื่อสารแนวราบ (Horizontal Communication) เป็นการสื่อสารระหว่างพนักงานระดับ เดียวกัน มีลักษณะเป็นกันเอง ช่วยให้การประสานงานดีขึ้น
4. การสื่อสารแนวไขว้ (Diagonal Communication) เป็นการสื่อสารแบบข้ามแผนกหรือระดับ

- จำแนกตามทิศทางของการส่งผ่านข้อมูล

1. การสื่อสารด้วยวาจา (Verbal Communication) แบ่งเป็น
  - 1.1 โดยคำพูด (Oral Communication) การสื่อสารโดยคำพูด โดยการเชิญหน้า ผ่านเทคโนโลยี และการพูดในที่สาธารณะ เช่นการประชุม
  - 1.2 โดยตัวอักษร (Written Communication) การสื่อสารโดยผ่านการเขียน เช่นจดหมาย email หรือรายงานต่างๆ ซึ่งผู้ส่งสารในลักษณะนี้ต้องคำนึงถึงความสามารถในการตีความของผู้รับสารด้วย
2. การสื่อสารที่ไม่ใช้วาจา (Nonverbal Communication) คือการสื่อสารด้วยการแสดงออกทาง สีหน้า ท่าทาง หรือน้ำเสียงที่ไม่ใช่คำพูด

อุปสรรคที่ทำให้การสื่อสารล้มเหลว

อุปสรรคที่ทำให้การสื่อสารล้มเหลว สามารถจำแนกได้ดังนี้

1. เกิดจากวัฒนธรรมองค์กร เช่น องค์กรมีการสื่อสารของผู้บังคับบัญชาแบบเป็นทางการในลักษณะบน ลงล่างเป็นหลักนั้น ส่งผลให้เกิดความเคร่งเครียด และยากที่จะก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน
2. เกิดจากความคลุมเครือของวัตถุประสงค์ การไม่กำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนนั้น ทำให้การสื่อสาร/ การประชุม เป็นไปได้ยากที่จะหาข้อสรุปร่วมกันได้
3. การสื่อสารที่ผ่านตัวกรอง เช่นการสื่อสารข้อมูลที่ซับซ้อน ด้วยการวาทะโดยฝากบอกต่อกันไปนั้น สามารถทำให้ข้อมูลบิดเบือนได้
4. ความแตกต่างในพื้นฐานการรับรู้ของแต่ละบุคคล โดยการตีความข้อมูลของแต่ละบุคคลนั้นเกิดจาก พื้นฐานความคิด/ความรู้ และประสบการณ์ ที่แตกต่างกัน ทำให้สารที่รับรู้แตกต่างกันได้
5. เกิดจากเจตคติและความละเอียด การใช้อารมณ์ส่วนตัว ลีอกที่จะรับรู้/ไม่รับรู้ ทำให้สารเกิดความ คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง
6. เกิดจากความไม่พร้อม ผู้ส่งสารจำเป็นต้องจัดระบบการบริหารข้อมูลในเรื่องที่ต้องการสื่อสารให้ เหมาะสม เพื่อให้ผู้รับสารเข้าใจได้ง่าย/ถูกต้อง
7. เกิดจากรูปแบบหรือวิธีการสื่อสาร ผู้ส่งสารจำเป็นต้องพิจารณารูปแบบที่เหมาะสมกับข้อมูลที่ต้องการสื่อสาร

การจัดการที่ทำให้การสื่อสารเกิดประสิทธิภาพ

ต้องคำนึงถึงบทบาท ดังนี้

1. บทบาทของผู้ส่งสาร
  - 1.1 ต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจน รู้จริงในเรื่องที่สื่อ และเปิดโอกาสให้มีการสื่อสารแบบ 2 ทาง คือให้ซักถามได้
  - 1.2 ต้องรู้จักผู้รับสาร เพื่อให้สามารถเลือกรูปแบบในการสื่อสารที่เหมาะสม
  - 1.3 ต้องมีความพร้อมในด้านบุคลิกภาพ แสดงออกถึงความมั่นใจ ให้ผู้รับสารเชื่อถือและเชื่อมั่นในข้อมูลที่ได้รับ
  - 1.4 ไม่มีเจตคติ หรือความลำเอียงในการสื่อสาร

2. บทบาทของผู้รับสาร
  - 2.1 ต้องแน่ใจว่าได้รับข้อมูลครบถ้วนนำไปใช้งานได้
  - 2.2 ควรหาโอกาสรายงาน/ชี้แจง ความคืบหน้าในการปฏิบัติงานเป็นระยะๆ เพื่อตรวจสอบว่าได้รับข้อมูลถูกต้อง
  - 2.3 ไม่มีเจตคติ หรือความลำเอียงในการรับสาร

3. บทบาทของตัวกรอง
  - 3.1 ต้องเข้าใจว่าทำหน้าที่ส่งผ่านข้อมูลเท่านั้น ไม่นำเจตคติหรือความคิดเห็นส่วนตัวเข้าไปในสาร
  - 3.2 ต้องให้ความสำคัญในเรื่องของเวลา ไม่ควรกักเก็บข้อมูลไว้นานเกินไป

การสื่อสารระหว่างบุคคลและกลุ่ม

การพูด นักบริหารที่ดีต้องมีทักษะการพูดที่ดีด้วย โดยควรมีการเตรียมความพร้อมในเนื้อหาที่จะพูด จัดลำดับเรียบเรียงให้เหมาะสม รวมทั้งคาดการณ์ถึงคำถามและเตรียมคำตอบผู้พูดที่ดีควรใช้น้ำเสียงและท่าทาง ให้เหมาะสมกับเนื้อหาที่จะพูด รวมทั้งมีบุคลิกภาพที่ดี แสดงออกถึงความน่าเชื่อถือและจริงใจ และให้ความสนใจต่อปฏิกิริยาของผู้ฟัง

แนวคิดเรื่อง T.A (Transactional Analysis) แนวคิดของ Eric Berne นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน เพื่อศึกษาวิเคราะห์การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล โดยผ่านบุคลิกภาพ ดังนี้

1. สภาวะส่วนตัว (Ego-State) แบ่งเป็น
  - 1.1 Parent Ego-State การแสดงบุคลิกภาพที่เป็นแบบพ่อแม่หรือผู้ปกครอง แบ่งเป็น Critical Parent คือดุด่า ตำหนิ บังคับ ช่มชู้ และ Nurturing Parent คือช่วยเหลือ ปลอดภัย ให้กำลังใจ
  - 1.2 Adult Ego-State บุคลิกภาพที่เป็นผู้ใหญ่ มีเหตุผล ไม่ใช้อารมณ์ มีความรอบคอบ
  - 1.3 Child Ego-State บุคลิกภาพที่เป็นเด็ก แบ่งเป็น Natural Child เช่น ร่าเริง สนุกสนาน กระตือรือร้น อยากรู้อยากเห็น และ Adapted Child คือ ไม่เป็นตัวเอง ต้องฟังคนอื่น ตัดสินใจไม่ได้
2. การให้กำลังใจ (Stroke) การให้กำลังใจ แบ่งได้เป็น
  - 2.1 Positive Stroke การให้กำลังใจทางบวก เช่นกล่าวชมเชย แสดงออกถึงความห่วงใย
  - 2.2 Negative Stroke ให้ผลทางลบ กล่าวถ้อยคำเจ็บแสบ เสียดสี แสดงความรู้สึกเยินยา
  - 2.3 Conditional Stroke ไม่ได้ให้ผลทั้งบวกและลบ เป็นการแสดงถึงเงื่อนไข เช่น แม่คงดีใจ ถ้าลูกเลิกสูบบุหรี่ได้
  - 2.4 Plastic Stroke ไม่จริงใจ เป็นการกระทำที่เสแสร้ง การกล่าวที่เกินจริง

2.5 Ritual Stroke คือการแสดงออกตามธรรมเนียมต่างๆ เช่น การไหว้ การทักทาย การวางตัวเหมาะสมในโอกาสต่างๆ

การฟัง การสื่อสารให้มีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องมีการฟังที่ดีด้วย การฟังแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. การฟังเสียงเพื่อผ่าน (Deliberative Listening) คือการฟังเพื่อรับรู้ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์และย่อสรุปข่าวสาร

2. การฟังเพื่อเข้าถึงความรู้สึก (Empathic Listening) เป็นการฟังที่พยายามเข้าใจในตัวผู้ส่งสาร

การเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการสื่อสารเพื่อการปฏิบัติงาน

กลยุทธ์การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในองค์กร มีดังนี้

1. จัดระบบการบริหารและปฏิบัติงานให้มีการสื่อสารระหว่างกันเป็นระยะ ทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

2. ผู้ที่ทำหน้าที่หลักในการประสานงานจะต้องเข้าใจอย่างถ่องแท้เกี่ยวกับกระบวนการสื่อสาร

3. ข้อความที่ใช้สื่อสารต้องมีความชัดเจน ถูกต้องและรัดกุม

4. มีการกระตุ้นให้เกิดความสนใจและพร้อมที่จะเข้ามามีส่วนร่วม

5. พิจารณาครอบคลุมถึงลักษณะเฉพาะขององค์กร ความสามารถในการรับสาร ความรู้สึก สภาพจิตใจของผู้รับสาร ก่อนเริ่มดำเนินการส่งสาร

6. มีการเสริมแรงจูงใจเข้าไปในกระบวนการสื่อสาร

7. มีการประเมินผล เพื่อให้ทราบว่า การสื่อสารในแต่ละครั้งนั้นสัมฤทธิ์ผลหรือไม่

ประโยชน์ของการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพภายในองค์กร

การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพภายในองค์กร ก่อให้เกิดความกลมเกลียวและสอดคล้องกันในการบริหารงานส่วนต่างๆขององค์กร และยังได้ข้อเท็จจริงต่างๆ เพื่อให้ผู้บริหารได้นำไปวินิจฉัย สั่งการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยประโยชน์จากการจัดการกับกระบวนการสื่อสาร มีดังนี้

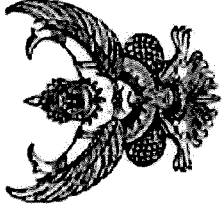
1. การวินิจฉัยสั่งการ การมอบหมายงานเป็นไปอย่างถูกต้อง รวดเร็ว ทุกฝ่ายเข้าใจตรงกัน

2. ทุกคนมีความชัดเจนในหน้าที่ หากเกิดอุปสรรคก็พร้อมที่จะแก้ไข

3. ช่วยให้การควบคุมและติดตามงานได้ผลดียิ่งขึ้น เกิดเอกภาพในการบริหารงาน

4. การให้ความสำคัญกับผู้รับสารเป็นหลัก โดยเลือกใช้รูปแบบ และวิธีการที่เหมาะสม ส่งผลให้ผู้รับสารเกิดความรู้สึกในทางบวก

5. ช่วยในการเก็บข้อมูลข่าวสารไว้เป็นหลักฐานสำหรับการปฏิบัติงานได้อย่างดี

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

ขอมอบประกาศนียบัตรฉบับนี้เพื่อแสดงว่า

นางสาวอากา สอตระกุล

ได้ผ่านการพัฒนาทางไกลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (HRD: e-Learning)

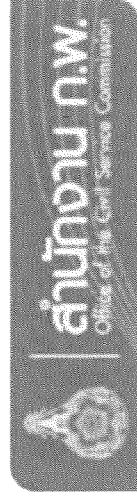
หมวดการพัฒนาองค์ความรู้ (Knowledge Development)

การบริหารอย่างมืออาชีพ

วิชา การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

(รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 3 ชั่วโมง)

ให้ไว้ ณ วันที่ 14 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2563

(ม.ล.พิรภกร ทวฤค)

เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน